

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9 ΙΟΥΝΙΟΥ 2000
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ :
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Α΄. ΚΕΙΜΕΝΟ

Κώστας Καρυωτάκης

Μικρή 'Ασυμφωνία εις Α Μείζον *

Ἄ! κύριε, κύριε Μαλακάση¹,
ποιός θά βρεθεῖ νά μᾶς δικάσει,
μικρόν ἐμέ κι ἐσᾶς μεγάλο,
ἴδια τόν ἕνα καί τόν ἄλλο;

5 Τούς τρόπους, τό παράστημά σας,
τό θελκτικό μειδίαμά σας
το μονοκ² πού σᾶς βοηθάει
νά βλέπετε μόνο στό πλάι
καί μόνο αὐτούς νά χαιρετᾶτε

10 ὅσοι μοιάζουν ἀριστοκράται,
τήν περιποιημένη φάτσα,
τήν ὑπεροπτική γκριμάτσα
ἀπό τή μιά μεριά νά βάλει
τῆς ζυγαριᾶς, κι ἀπό τήν ἄλλη

15 πλάστιγγα νά βροντήσω κάτου,
μισητό σκῆνωμα³, θανάτου
ἄθυρμα⁴, συντριμμένο βάζον,
ἐγώ, κύμβαλον ἀλαλάζον⁵.

Ἄ! κύριε, κύριε Μαλακάση,
20 ποιός τελευταῖος θά γελάσει;

---

* «Οἱ στίχοι αὐτοί ἀπευθύνονται στον κοσμικό κύριο, καί ὄχι στον ποιητή Μαλακάση, του οποίου δε θα μπορούσε να παραγνωρίσει κανείς το σημαντικό ἔργο». (Υποσημείωση του ποιητή).

1. *Μαλακάσης Μιλτιάδης* (1869-1943), ποιητής της Νέας Αθηναϊκής σχολής.
2. *monocle* στρογγυλός φακός προσαρμοζόμενος στο ένα μάτι (ο μονύελος). Ο ποιητής *Μαλακάσης* σε όλες τις απεικονίσεις εμφανίζεται με μονόκλ.
3. *σκήνωμα* το σώμα του ανθρώπου ως κατοικία της ψυχής' λείψανο. Η λέξη χρησιμοποιείται στα βιβλικά κείμενα.
4. *άθυρμα* αυτό που προσφέρεται για παιχνίδο (αθύρω = παίζω).
5. *κύμβαλον αλαλάζον* το κύμβαλο, κρουστό μουσικό όργανο' από την *Πρός Κορινθίους* επιστολή του Αποστόλου Παύλου (κεφάλαιο ΙΓ): *'Εάν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καί τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δέ μή ἔχω, γέγονα χαλκός ἤχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον.*

Β'. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ο ρεαλισμός και ο αυτοσαρκασμός χαρακτηρίζουν την ποίηση του Κ. Καρυωτάκη. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους στίχους στους οποίους εντοπίζονται αυτά τα χαρακτηριστικά.

Μονάδες 15

2. Σε ποια μέρη χωρίζεται το ποίημα;
Να δώσετε το περιεχόμενο του κύριου μέρους.

Μονάδες 20

3. Πώς συνδέεται ο τίτλος του ποιήματος με τη μορφή (ειδικότερα την ομοιοκαταληξία του) και το περιεχόμενό του;

Μονάδες 20

4. Να σχολιάσετε τους παρακάτω στίχους:

*«Ά! κύριε, κύριε Μαλακάση,
ποιός θά βρεθει νά μᾶς δικάσει»*

*«Ά! κύριε, κύριε Μαλακάση,
ποιός τελευταῖος θά γελάσει;»*

Μονάδες 25

5. Να βρείτε τα κοινά στοιχεία των δύο ποιημάτων του Κώστα Καρυωτάκη:

α. Μικρή 'Ασυμφωνία εις Α Μείζον

β. Μπαλάντα* στους άδοξους ποιητές των αιώνων (απόσπασμα).

[...]

Αν έζησαν οι Πόε* δυστυχισμένοι,
και αν οι Μποντλέρ* εζήσανε νεκροί,
η Αθανασία τούς είναι χαρισμένη.
Κανένας όμως δεν ανιστορεί
και το έρεβος* εσκέπασε βαρύ
τους στιχουργούς που ανάξια στιχουργούνε.
Μα εγώ σαν προσφορά κάνω ιερή
μπαλάντα στους ποιητές άδοξοι που 'ναι.

Του κόσμου η καταφρόνια τούς βαραίνει
κι αυτοί περνούνε αλύγιστοι και ωχροί,
στην τραγικήν απάτη τους δομένοι
πως κάπου πέρα η Δόξα καρτερεί,
παρθένα βαθυστόχαστα ιλαρή.
Μα ξέροντας πως όλοι τούς ξεχνούνε,
νοσταλγικά εγώ κλαίω τη θλιβερή
μπαλάντα στους ποιητές άδοξοι που 'ναι.

Και κάποτε οι μελλούμενοι καιροί:
«Ποιος άδοξος ποιητής» θέλω να πούνε
«την έγγραψε μιαν έτσι πενιχρή
μπαλάντα στους ποιητές άδοξοι που 'ναι;»

μπαλάντα: είδος επικούριου ποιήματος

οι Πόε: Έντγκαρ Άλαν Πόε Αμερικανός συγγραφέας και ποιητής του 19^{ου} αιώνα.

Οι Μποντλέρ: Κάρολος Μποντλέρ Γάλλος ποιητής του 19^{ου} αιώνα.

έρεβος: βαθύ σκοτάδι.

Μονάδες 20